

Van Gilgal naar Bochim

Dit hoofdstuk vormt een beknopt overzicht van het hele boek. Het toont een patroon dat zich steeds herhaalt: het volk dient een afgod, God stuurt een vijand, het volk roept weer tot God en God stuurt een richter. Een trouweloos volk en een trouwe God.

Allereerst gaat de Engel des Heren weg uit Gilgal.

Gilgal

Gilgal is vanaf het eerste moment belangrijk voor het volk¹.

1. twaalf stenen uit de Jordaan
2. besnijdenis
3. eten van het koren van het land.

Gilgal betekent "rollende", en doet denken aan de distels die door de storm worden losgerukt en voortrollen in de wind. Zo belooft God de volken in het land te ontwortelen en voor Zich uit te blazen, het land uit².

Dat is wel Gods uitgangspunt, maar het volk krijgt ook een eigen verantwoordelijkheid in de drie gebeurtenissen van Gilgal.

1. Twaalf stenen uit de Jordaan

De Jordaan vormt de grens naar het beloofde land. Evenals bij de doortocht door de Schelfzee maakt God voor hen een droog pad. Er is verschil tussen beide doortochten. De eerste redt hen definitief van de Egyptenaren, de tweede brengt hen in het land.

We hebben al gemerkt dat deze tocht van Israël een mooie schets vormt van hoe wij, christenen, uit deze wereld zijn bevrijd en nu al volop hemelse zegeningen mogen genieten in de Heer Jezus.

Ook wij kennen twee 'grenzen'. De eerste (de Schelfzee) markeert de grens met de wereld waar we uit kwamen. In onze doop zeggen we dat we daar niet meer bij willen horen³. We zijn gestorven voor de wereld.

De tweede (de Jordaan) brengt alles, inclusief mijzelf als natuurlijke mens, in de dood van Christus. Daarna deel ik in Zijn opstanding en kan ik steeds meer van de Heer Jezus leren

¹ Jozua 4 en 5

² Psalm 83 : 6 - 14

³ Romeinen 6 : 3 - 5

kennen. Zijn dood vormt de grondslag voor al mijn rijkdom.

Op het moment dat het volk door de Jordaan gaat is die boordevol water, en die stenen komen uit het midden (het dieptepunt)⁴. Toen Christus voor ons in de dood ging, waren al Gods golven en baren over Hem⁵.

Dat zal ons altijd voor ogen blijven, bij alles wat we aan hemelse zegeningen ontvangen. In Kolosse 1 vers 13 staat dat wij uit de duisternis zijn overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde. Het eerste kenmerk aan Hem blijft dat Hij ons verlost heeft van onze zonden.

Deze stenen wijzen dus op het dieptepunt van de dood van Christus.

2. Besnijdenis

Het mannelijk deel van de bevolking (behalve Jozua en Kaleb) is in de woestijn geboren en dus niet besneden⁶. Dat moet alsnog gebeuren in Gilgal.

Op dat punt komt Paulus in Kolosse 2 ook terecht⁷. Hij waarschuwt voor twee grote gevaren in onze geestelijke groei: traditionalisme en filosofie. Beiden zijn niet 'volgens Christus'.

We herkennen die natuurlijke neiging ook bij onszelf om via zo'n weg onszelf wijs te maken dat we meer van Christus zou kunnen kennen. Dan moeten we besneden worden, en wel op een geestelijke manier.

Besnijdenis wijst dus op onze bereidheid om ons eigen 'ik' tot zwijgen te brengen.

3. Eten van het koren van het land

In Gilgal stopt het manna, en begint het volk te eten van het koren van het land. Dat groeit daar al voordat zij er komen. Het manna is het brood om te overleven in een woestijn, maar het koren van het land is een permanente zegen.

Zowel het manna als dit brood wijzen ons op de Heer Jezus.

In ons dagelijks (woestijn)leven worden we op diverse manieren geconfronteerd met de

⁴ Jozua 4 : 5, 8

⁵ Psalm 69 : 2 - 3

⁶ Jozua 5 : 4 - 6

⁷ Kolosse 2 : 6 - 9

wereld om ons heen. Of wij daarin op de juiste manier 'overleven' hangt af van de vraag in hoeverre wij bereid zijn om de Heer in alles te volgen.

Daarnaast is het Gods plan om ons van Zijn hemelse land te laten eten. Dat voedsel tilt ons uit boven onze dagelijkse behoeften om te overleven en vertelt ons altijd iets over de grootsheid van de Heer Jezus⁸.

Deze drie punten vormen het startpunt van waaruit het volk het land kan binnentrekken. Na een tocht keert men terug naar het leger in Gilgal⁹. Het is de basis voor de verovering van het land.

Willen wij geestelijk groeien, en vooral vasthouden wat we al hebben gekregen, dan zullen deze drie Gilgal-kenmerken ons uitgangspunt moeten zijn:

- 1) de dood en opstanding van de Heer
- 2) wij met Hem gestorven en opgewekt
- 3) zijn Persoon is ons leven.

Naar Bochim

De Engel des Heren verlaat Gilgal en geeft daarmee aan dat het volk andere uitgangspunten heeft aangenomen. Dat is duidelijk te zien in hun leven. Zij hebben:

- de inwoners niet allemaal verdreven
- hun altaren niet afgebroken.

Hij brengt hen in Bochim (= *tranen*). Het volk erkent dat het gefaald heeft, bedrijft rouw en offert de Heer.

Zodra wij in ons geestelijk leven merken dat de 'afgoden' rondom ons invloed op ons gaan krijgen, dan is er altijd een weg terug. We hebben voor de Heer te belijden dat de uitgangspunten in ons leven veranderd zijn. Dat maakt ons klein, maar dat is tegelijk het begin van herstel.

Na Kolosse 1 en 2 gaat Paulus uitvoerig in op ons geloofsleven van alle dag. Als de Heer ons leven is¹⁰, dan is dat te merken in ons gedrag.

Afgoderij, zoals hebzucht, heeft geen invloed meer op ons. Verkeerde gewoonten worden afgelegd en gedood¹¹.

Toch is het niet alleen maar negatief. We 'trekken ook iets aan', en al die eigenschappen zijn (hoe kan het anders) uitsluitend te vinden bij de Heer Jezus¹².

Een terugkerend patroon

De rest van Richteren 2 schetst een patroon dat zich steeds herhaalt. Het is verbazingwekkend dat het volk steeds opnieuw in afgoderij vervalt. Er lijkt geen eind aan te komen.

Wat dat betreft verschilt ons patroon waarschijnlijk niet zoveel van het hunne ... Even verbazingwekkend is het dat God elke keer weer een richter stuurt, zodra zij tot Hem roepen.

Een richter roept bij ons de gedachte op aan een rechter, dus iemand die een vonnis velt. Maar God denkt veeleer aan een herder¹³.

Een andere generatie

Zolang Jozua en de oudsten van zijn generatie leven gaat het goed. Dit staat er twee keer¹⁴, en is dus belangrijk.

Zij zijn de anderen vóór gegaan in de strijd. Daarin lieten zij zien hoe belangrijk het is om te doen wat God zegt en op Hem te vertrouwen.

Tijdens een opwekking is dat ook in de christenheid te zien. Daar is strijd, verovering en toewijding in een leven met de Heer. Een volgende generatie krijgt het betrekkelijk goedkoop in bezit, zonder strijd, met alle gevolgen van dien.

Ook in het familieleven geldt dat. Het is geen toeval dat Kolosse 3 vervolgt met de relaties tussen ouders en kinderen. Het is voor ouders belangrijk om kinderen voor de Heer op te voeden en te laten zien waar onze rijkdommen liggen¹⁵.

⁸ Kolosse 1 : 14 - 22

⁹ Jozua 10 : 43

¹⁰ Kolosse 3 : 1 - 4

¹¹ Kolosse 3 : 5 - 9

¹² Kolosse 3 : 10 - 17

¹³ 1 Kronieken 17

¹⁴ Jozua 24 : 31 , Richteren 2 : 7

¹⁵ Kolosse 3 : 18 - 20